

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول : مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر:۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها:۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

سه‌شنبه ۱ مهر ۱۴۰۴ • ۳۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ • ۲۳ سپتامبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۱۰ • ۱۲ صفحه • آذان ظهرتهران ۱۱:۵۷ • آذان مغرب ۱۸:۱۸ • آذان صبح فردا ۴:۳۰ • طلوع آفتاب ۵:۵۴

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

سفرخوانی

فلسطین در شمالگان

آیا بیشتر نروژی‌ها حامی فلسطینی‌ها هستند؟

علی‌مرسلی

اینجا در مدار ۶۹.۳۹ درجه شمالی، در شهر قطبی ترومسو نروژ، طرفداران فلسطین کم نیستند. صبح روز تعطیل در خیابان اصلی شهر، هم‌زمان با رویدادهای انتخابات پارلمانی ۲۰۲۵ در ترومسو، با صحنه‌ای متفاوت روبه‌رو شدیم. احزاب و گروه‌های سیاسی و صنفی با برپایی غرفه‌هایی در این گردهمایی حضور داشتند. ظاهر رویداد بیش از آنکه رنگ‌وبوی سیاسی داشته باشد، مدنی و گردهمایی بود، حتی صلیب سرخ نروژ هم غرفه‌ای برپا کرده بود. زنان و مردان بسیاری با جغیه در کارزارهای انتخاباتی پارلمان نروژ شرکت می‌کردند و کنسرت‌های حمایت از فلسطین نیز در دل همین کمپین‌ها برگزار می‌شد. اینکه چرا نروژی‌ها تا این اندازه به آرمان فلسطین علاقه دارند، دلایل متعددی دارد که آمارهای رسمی هم آن را تأیید می‌کند. طبق نظرسنجی «پژوهشگاه نروژی NUPU» در ژوئن ۲۰۲۵، حدود ۵۳ درصد مردم نروژ معتقدند کشورشان نباید از «اقدامات اسرائیل» در جنگ غزه حمایت کند؛ تنها ۱۱ درصد دیدگاه مخالف داشتند. نروژ در سال ۲۰۲۴ کشور مستقل فلسطین را به رسمیت شناخت. تجربه تاریخی توافق صلح اسلو نیز در این نگاه اثرگذار بود؛ نروژی‌ها این قرارداد را فصل الخطاب مناقشه

می‌دانستند و هنگامی که اسرائیل آن را نقض کرد، بدینی به اسرائیل و سیاست‌هایش افزایش یافت. اما پیوند همدلی نروژی‌ها با فلسطینی‌ها ریشه‌ای تاریخی هم دارد. این مردم قرن‌ها زیر سلطه دانمارک و سوئد زیستند و استقلال‌ی نداشتند. دانمارکی‌ها و سوئدی‌ها همواره به نروژی‌ها با نگاهی تحقیرآمیز می‌نگریستند و آنان را «روستایی، فقیر و غیرتمدن» می‌دانستند. پنج قرن فرودست‌بودن و سپس اشغال کشورشان توسط نازی‌ها، حافظه‌ای جمعی از رنج اشغال در ذهن نروژی‌ها ایجاد کرده که نسل به نسل منتقل شده است. همین تجربه باعث می‌شود آنان با وضعیت فلسطینی‌ها احساس نزدیکی کنند. از این‌رو، در انتخابات پارلمانی ۲۰۲۵ نروژ، فلسطین به یکی از موضوعات داغ تبلیغات حزبی تبدیل شده است. فروش سهام دولتی نروژ به شرکت‌های اسرائیلی نیز مخالفان جدی دارد. تقریباً همه احزاب نروژی (جز یک حزب راست طرفدار اسرائیل) موضوعی متفقانه در قبال اسرائیل دارند. نروژ تاریخی سوسیالیستی دارد و همدلی با فلسطین ریشه‌دار است، اما حتی برخی گروه‌های راست افراطی شبه‌نئونازی –که البته در پارلمان نماینده‌ای ندارند– نیز موضعی ضد اسرائیلی اتخاذ می‌کنند.

بزرگداشت

بزرگداشت مقام علمی وپژوهشی حجت‌الاسلاموالمسلمین حسن طارماری‌راد

بنیاد دایره‌المعارف اسلامی (دانشنامه جهان اسلام) به پاس حدود ۴۰ سال تلاش و کوشش تحقیقاتی حسن طارمی‌راد، معاون علمی آن سازمان، آیین تکریم وی را در نهم مهرماه از ساعت ۱۵ تا ۱۷ در تالار قلم‌کتابخانه ملی با حضور بسیاری از محققان و پژوهشگران برجسته کشور برگزار می‌کند. این آیین با قرائت پیام مراجع تقلید حضرات آیات عظام آقاییان سبحانی و شبیری‌زنجانی آغاز می‌شود و چند نفر از محققان و پژوهشگران ازجمله دکتر غلامعلی حدادعادل سخنرانی خواهند کرد.

ایران از گردنه‌ای خطر و پرچالش می‌گذرد. پس از جنگ ۱۲ روزه، سخن رهبری که به «ایران بخوان» شهره یافت، پژواکی تازه در جان جامعه انداخته است و اکنون بیش از هر زمان دیگر، ضرورت انسجام ملی و بهره‌گیری از همه ظرفیت‌های فرهنگی و تاریخی برای پاسداری از کشور احساس می‌شود. یکی از این ظرفیت‌های مغفول، جشن بزرگ مهرگان است. یک آیین کهن ایرانی که ریشه در حافظه تاریخی ملت دارد و می‌تواند در کنار دیگر مناسک جمعی، به حلقه‌ای برای همبستگی و نمایش وحدت ملی بدل شود. امروز حکمرانی باید دریابد که بازآفرینی چنین آیین‌هایی، نه بازگشت به گذشته بلکه کشودن راهی برای آینده است؛ آینده‌ای که در آن ملت به پشتوانه تاریخ و فرهنگ خود، استوارتر از هر تهدیدی برمی‌خیزد. بنابراین آقای پزشکیان پیشکام برگزاری و ترویج جشن مهرگان شود و نشان دهد که دولت به ظرفیت‌های فرهنگی و تاریخی ملت باور دارد و می‌خواهد انسجام ملی را نه در شعار، بلکه در عمل دنبال کند. رسانه ملی هم با بازنمایی این آیین و روایت جذاب از ریشه‌ها و کارکردهای آن، جشن را از سطح یک مراسم نمادین به یک تجربه جمعی و ملی ارتقا دهد. یکی از کاستی‌های جدی نظام حکمرانی در چهار دهه اخیر، بی‌توجهی یا کم‌توجهی به ظرفیت‌های عظیم فرهنگی و تاریخی ایران بوده است. جشن‌هایی همچون نوروز، مهرگان و سده که در طول قرون متمادی عامل پیوند اقوام و زبان‌های ایرانی بوده‌اند، یا به حاشیه رانده شدند یا به صورت نمادین و اداری برگزار شدند، بی‌آنکه در متن زندگی مردم حضور پررنگی داشته باشند. این غفلت، پیامدهای اجتماعی روشنی مانند کاهش احساس تعلق ملی، افزایش گسست میان نسل‌ها و البته افت سرمایه اجتماعی داشته است. در شرایطی که مردم به‌طور محسوس از سیاست‌های رسمی فاصله گرفته‌اند، نادیده‌گرفتن آیین‌های فرهنگی تنها به تعمیق این شکاف تلخ کمک کرده است. در میان آیین‌های ایرانی، مهرگان جایگاه ویژه‌ای دارد. از یک سو، این جشن یادآور عدالت‌خواهی و پیروزی خیر بر شر است و از سوی دیگر، نمادی از همدلی، پیمان‌داری و دوستی میان انسان‌هاست.

گزارش سازمان حقوق بشری فلسطینی، «العوذه»، نشان می‌دهد زنان فلسطینی در زندان‌های اسرائیل با شکنجه روانی و جسمی، بازرسی‌های عریان روزانه، ازدحام بیش از حد زندانیان، نبود خدمات درمانی و محرومیت از وسایل ضروری زندگی مواجه هستند. بدرفتاری‌ها و آزارهای جنسی علیه زنان زندانی بخشی از سیاست سازمان‌یافته اسرائیل به شمار می‌رود.

محبوس کردن فلسطینی‌ها

از سال ۱۹۶۷ تاکنون، در مجموع نزدیک به یک میلیون فلسطینی در زندان‌های اسرائیل حبس کشیده‌اند که این تعداد معادل تقریباً ۴۰ درصد از جمعیت مردان فلسطینی است. تعداد خانواده‌هایی که هیچ‌یک از اعضایشان متحمل حبس نشده باشند، بسیار کم است. در میان زندانیان زن، پزشک، سیاست‌مدار، کشاورز، دانشجو، زنان مسن و دختران جوان دیده می‌شوند که پیش از این هرگز خانه‌هایشان را ترک نکرده بودند.

از کمبود پزشک تا بازرسی مدام

زنان فلسطینی که در زندان‌های رژیم اسرائیل محبوس هستند، با مشکلات جدی مواجه‌اند. این مشکلات شامل شکنجه، گرسنگی، بی‌توجهی به نیازهای پزشکی، انزوا و سرکوب جمعی است. این وضعیت نه‌تنها زندگی زنان فلسطینی را تحت‌الشعاع قرار داده، بلکه خانواده‌هایشان را نیز درگیر رنج فراوانی کرده است. در زندان‌های اسرائیل صهیونیست‌ها لباس بلند و حجاب و نقاب را از زنان فلسطینی گرفته و آنها را مصادره می‌کنند و به‌جای آن یک دست لباس ورزشی بدون هیچ جیب‌ای به آنها داده‌اند. زنان در زندان‌های اسرائیل هر روز به‌طور خشونت‌آمیز بازرسی می‌شوند. صهیونیست‌ها حتی وسایل ساده زنان اسیر فلسطینی را مصادره می‌کنند. زنان زندانی از نبود لوازم بهداشتی و وسایل شخصی رنج می‌برند و با کاهش دما در فصل سرما، با کمبود پتو و وسایل پوشش مواجه‌اند. در سلامت کامل هستند و اولین معاینه پزشکی خود را پشت سر گذاشته‌اند. این توله‌ها که فرزندان مینا (مادر شش‌ساله) و شاشا (زن متولد ۲۰۲۰ در همین باغ‌وحش) هستند، به یکی از مهم‌ترین رخدادهای حفاظتی در سطح جهان تبدیل شده‌اند؛ چراکه کمتر از صد پلنگ آمور در حیات‌وحش باقی مانده است. در اولین معاینه، دامپزشکان وزن توله‌ها را حدود شش و ۶.۴ پوند ثبت و اولین واکسیناسیون آنها را انجام دادند.

روند کاهشی تراز آب دریای خزر، خشکی تالاب انزلی را سرعت خواهد بخشید و طبق نظر کارشناسان محیط‌رستی تا ۳۵ سال دیگر این تالاب کاملاً خشک خواهد شد. شریان‌های حیاتی این تالاب ۲۰ هزار هکتاری با ورود انواع فاضلاب و پساب‌های خانگی و صنعتی، گیاه مهاجم سنبل آبی و آژولآ. انباشت رسوبات، اجرانشدن طرح‌های مدیریت جامع حوزه آبخیز، عدم تحویل قنایه و کاهش تراز آب دریای خزر قطع شده است. عکس: مجتبی محمدی، ایرنا

بازآفرینی جشن مهرگان

آزمون بلوغ حکمرانی و ترجمان «ایران بخوان»

قادر باستانی‌تبریزی

در ادبیات کهن ما، مهر به معنای عشق، پیمان و خورشید است؛ سه مفهومی که امروز جامعه ایران بیش از هر زمان دیگر به آن نیازمند است. بازآفرینی جشن مهرگان پیامی روشن به جامعه منتقل می‌کند که حاکمیت به ارزش‌های تاریخی و مشترک ملت توجه دارد و می‌خواهد در کنار مردم و بر سر یک سفره مشترک بنشیند. چنین پیامی، در شرایطی که شکاف‌های اجتماعی عمیق شده و اعتماد عمومی آسیب دیده است، از هر سیاست رسمی و تبلیغاتی اثرگذارتر خواهد بود. اگر از منظر سیاست‌گذاری عمومی نگاه کنیم، دست‌کم سه دلیل بنیادین وجود دارد که می‌تواند حاکمیت را به برگزاری فراگیر مهرگان اقناع کند: نخست، تقویت هویت مشترک ملی است. جامعه ایران با تنوع قومی، زبانی و مذهبی روبه‌رو است و انسجام آن نه از مسیر اجبار، بلکه از طریق ایجاد حس تعلق به یک هویت مشترک ممکن می‌شود. آیین‌هایی همچون مهرگان دقیقاً چنین کارکردی دارند؛ زیرا هیچ گروهی را طرد نمی‌کنند و همه را زیر پرچم ایرانیت گرد می‌آورند. در جهانی که هویت‌های متکثر رو به برجسته‌شدن هستند، وجود نمادی فراگیر برای پیوند همه ایرانیان ضرورتی دوجندان یافته است. دوم، بازسازی سرمایه اجتماعی است. سرمایه اجتماعی، یعنی اعتماد متقابل میان مردم و حاکمیت، بزرگ‌ترین پشتوانه هر نظام سیاسی محسوب می‌شود. این سرمایه در سال‌های اخیر به دلایل گوناگون آسیب دیده است. برگزاری مهرگان، نه به‌عنوان یک مراسم اداری خشک، بلکه به‌عنوان یک جشن ملی و مردمی، فرصتی کم‌نظیر

جهان‌خوانی

زنان فلسطینی در زندان‌های اسرائیل

محمود فاضلی

گرم‌کننده مواجه هستند. همچنین سیاست گرسنه نگه‌داشتن زندانیان که مدیریت زندان در پیش گرفته، منجر به مشکلات جسمی در زنان زندانی شده است. اسیران زن اهل غزه از اسیران زن اهل کرانه باختری جدا شده و از برقراری ارتباط با یکدیگر منع شده‌اند؛ این امر بر شدت انزواي آنها می‌افزاید. اسیران زن اهل غزه در زندان یادشده از شکنجه مضاعف و رفتار تحقیر و توهین‌آمیز رنج می‌برند، ضمن آنکه آب آشامیدنی ناسالم در اختیار آنها قرار می‌گیرد. اسیران زن که پس از هفتم اکتبر توسط نیروهای رژیم اسرائیل بازداشت شده‌اند، مورد آزار، شکنجه و تحقیر سازمان‌یافته ازجمله تهدید، نقیش بدنی و ضرب‌وشتن نظامیان و زندانبان‌های زن اسرائیل قرار گرفته‌اند. رژیم اسرائیل از افشای هرگونه اطلاعات درباره اسرای زن فلسطینی با اجازه دیدار تیم‌های حقوقی با آنها خودداری می‌کند. در زندان‌های اسرائیل، زنان فلسطینی وحدت چشمگیری در مبارزه برای حقوق‌شان از خود نشان می‌دهند؛ اغلب با شرایط سخت، توأم با خشونت و بدرفتاری روبه‌رو هستند. برخی زنان برای هفته‌ها و برخی دیگر تا ۱۰ سال و اغلب به دلایلی که هرگز روشن نمی‌شود، در بازداشت به سر می‌برند. در میان آنها دختران زیر سن قانونی و زنان مسن با وضعیت نامناسب جسمی دیده می‌شوند. همگی از بدترشدن شرایط

ازجمله از آزار و اذیت، بازرسی بدنی، محرومیت از محصولات بهداشتی، تهدید به تجاوز جنسی در مقابل خانواده‌هایشان و تجاوز واقعی سخن می‌گویند. این سوءاستفاده‌ها تا پیش از هفتم اکتبر نیز وجود داشت، اما اکنون نظام‌مند شده و بدل به آزمونی مشقت‌بار برای بقا، سازمان‌دهی، مبارزه و کنش جمعی زندانیان شده است. طبق «بازداشت اداری»، مقامات اسرائیلی می‌توانند فردی را حتی قبل از ارتکاب جرم و بدون افشای ماهیت اتهامات، دستگیر کنند. پس از دستگیری به این روش، یک زندانی می‌تواند در دوره‌های شش‌ماهه در بازداشت اداری نگهداری شود و بارها بدون اتهام یا محاکمه تمدید شود. در آوریل ۲۰۲۵، تقریباً سه‌هزارو ۵۰۰ فلسطینی در بازداشت اداری نگهداری می‌شدند. در میان این هزاران نفر، افراد زیر سن قانونی، روزنامه‌نگاران، فعالان و مدافعان حقوق بشر وجود دارند. زندانیان زن از شکنجه و بدرفتاری جنسیتی رنج می‌برند؛ سوءاستفاده روانی، خشونت و آزار و اذیت جنسی رایج است. از بسیاری از آنها به‌عنوان وسیله‌ای برای فشارآوردن به بستگان‌شان برای تسلیم‌شدن استفاده می‌شود. شرایط زندان همیشه برای زندانیان زن دشوار بوده است، اما به نظر می‌رسد پس از هفتم اکتبر اوضاع بدتر شده است. آنها از کمبود شدید غذا، لوازم بهداشتی و لباس رنج می‌برند. وضعیت کنونی غزه با فشار هدفمند زنان و دختران، محرومیت شدید از مراقبت‌های پزشکی و سوءتغذیه گسترده، نه‌تنها یک بحران انسانی فوری است، بلکه به لحاظ حقوقی، اجتماعی و جمعیتی، یک نسل‌کشی جنسیتی و سیاسی سیستماتیک برای نابودی بافت اجتماعی فلسطین محسوب می‌شود. براساس آمار رسمی و گزارش‌های سازمان‌های حقوق‌بشری، حدود ۶۷ درصد کشته‌شدگان در غزه را زنان و دختران تشکیل می‌دهند. این نسبت بی‌سابقه نشان‌دهنده الگوی خشونت هدفمند علیه زنان فلسطینی است که نهادهای حقوق بشری آن را «نسل‌کشی جنسیتی» نامیده‌اند.

۱۰ میلیون رأی

رئیس مرکز آمار و فناوری قوه قضائیه گفت: توسعه هوش مصنوعی در کشور وابسته به داده است و قوه قضائیه با انتشار ۱۰ میلیون رأی، گام مهمی در این مسیر برداشته است. امروز مجموعه پرونده‌های گمنام‌سازی‌شده، حاصل از ۱۱۵ میلیون داده موجود در قوه قضائیه، برای تولید دستیار هوشمند اولیه آماده شده و در آینده نیز مجموعه‌های جدیدتری از داده‌ها منتشر خواهد شد. این داده‌ها شامل لایحه‌ها، دادخواست‌ها، استعلامات، مکاتبات و سایر متون حقوقی است.

طنزخوانی

آمادگی کامل

برای نابودی مشاغل

آیدین سیار سریع

سایت زومیت از مشاغلی نوشته که تا ۱۰ سال دیگر ناپدید می‌شوند. شکر خدا ما که در امنیت و توپ هم تکان‌مان نمی‌دهد (چون خلاقیم؟ خیر. چون بی‌کاریم). ولی این هوش مصنوعی بدجور (چاقویش را) تیز کرده برای نابودی مشاغل. اولین شغلی که در گزارش آمده شغل «صندوق‌دار» است. همان موقع که این دستگاه‌های واردکردن رمز کارت آمد و قدرت صندوق‌دار که با غرور می‌پرسید «رمز؟» را محدود کرد مشخص بود برنامه دارند کم‌کم صندوق‌دار را حذف کنند. شغل دومی که نابود می‌شود واقعا باورنکردنی است: «متصدی بانک». پدر ما هنوز که هنوز است با تأسف سر تکان می‌دهد و می‌گوید «از اولشم باید می‌رفتی بانک استخدام می‌شدی» (البته به به بانک می‌گوید بانک، نمی‌دانیم چرا). البته چند وقت پیش برای من اتفاقی افتاد که همان‌جا باید می‌فهمیدم متصدی بانک دیگر کاره‌ای نیست. رفتم توی یکی از این بانک‌های خصوصی حساب باز کنم، خانم متصدی گفت «مگه نونوانیه صبح خروس خون اومدی حساب باز کنی؟ برو از اپلیکیشن افتتاح حساب کن». یعنی همین الان هم این‌کار در معرض خطر است چه برسد به ۱۰ سال بعد. شغل بعدی در آستانه نابودی «آشپز فست‌فود» است. محققان پیش‌بینی کرده‌اند که ۱۰ سال دیگر، به جای اینکه یک نفر با دست کثیف و غرغران‌ک «من شکوفه زدم تواین کار» ساندویچ بزند، یک‌سری ربات در ستارخان با بازوی مکانیکی کثیف و غرغران‌ک که «I did wc to this work» مشغول به کار می‌شوند. طبق این گزارش رانندگان تاکسی هم از موج بی‌کاری در امان نیستند، تاکسی‌های خودران تا ۱۰ سال آینده روانه بازار می‌شوند و طبق شایعاتی که من شنیده‌ام ظاهراً یک اسپیکر داخل این تاکسی‌ها تعبیه شده که در تاکسی‌های زرد هزار گاهی صدای «همه اینا کار خودشونه» «درو آروم ببند» و در تاکسی‌های اینترنتی صدای «کولر خرابه» و «من کار اصصیم این نیست» در داخل ماشین طنین‌انداز می‌شود. «اوران» هم در معرض خطر هستند. سال‌ها تماشاگران ما –که حتما می‌دانید بهترین تماشاگران دنیا هستند– به این قشر هشدار دادند که «داور دقت کن» اما متأسفانه سال به سال بی‌دقتی در داوران بیشتر شد تا اینکه VAR و تکنولوژی چشم شاهین و خط دروازه و اینها به کمک داور آمد. فرایند ورود تکنولوژی‌های دآوری به فوتبال این‌جوری بود که انکار به فیفا گفته بودند «آروم بهشون بگو شوکه نشن»؛ فوتبال هم آرام آرام دارد می‌رود به سمت حذف دآوری. به‌هرحال این‌طور که مشخص است دنیا با یک تحول عظیم روبه‌رو است. ما هم همان‌طور که مستحضردی، استاد روبه‌روشن با تحولات عظیم هستیم، همین که VAR را با وانت از این شهر به آن شهر می‌بریم و اینکه هنوز درگیر رفع فیلتر یوتیوب و اینستاگرام هستیم و برای هوش مصنوعی سازمان ملی راه می‌اندازیم، نشان از آمادگی صددرصدی ما دارد.

خارجی‌خوانی

ناوگان صمود راه افتاد

ناوگان دریایی بین‌المللی صمود به سمت غزه راه افتاد. بیشتر کشتی‌های این ناوگان بندر ایتالایی را ترک کرده‌اند. ماریا التا دلیا، سخنگوی ناوگان جهانی صمود که به دنبال شکستن محاصره رژیم صهیونیستی و رساندن کمک به غزه است، اعلام کرد «ما حرکت می‌کنیم، این بار توقف نمی‌کنیم؛ اکنون ما به سمت یونان می‌رویم، جایی که شش کشتی دیگر به ما ملحق خواهند شد؛ ما با هم سفر می‌کنیم؛ می‌توانید مسیر ما را از طریق ردیاب آتلاینس گلوبال دنبال کنید. چشمان ما به غزه است و امیدواریم بتوانیم بدون هیچ مشکلی حرکت کنیم». در کشتی‌های ناوگان بین‌المللی صمود، شخصیت‌ها و چهره‌های شناخته‌شده در زمینه‌های مختلف ازجمله سیاسی و حقوق بشری حضور دارند؛ کمیته بین‌المللی شکستن محاصره غزه در بیانیه‌ای در رسانه اجتماعی ایکس اعلام کرد که ۲۶ فعال یونانی و ۲۰ حامی بین‌المللی در این کشتی هستند که برای پیوستن به ناوگان وسیع‌تر عازم غزه حرکت می‌کنند. این کمیته تأکید کرد دو کشتی دیگر به‌زودی در سیستم ردیابی بین‌المللی ثبت خواهند شد.